

M. A. Castrénin seura

Jäsentiedote 4 / 2019

Sukukansapäivän seminaarin avaussanat	2
Itäsaamelaisten mailta	3
XV suomalais-ugrilainen kirjallisuuskongressi	5
Apurahoja	7
Yhteystiedot	8

M. A. CASTRÉNIN SEURA TÄYTTÄÄ 30 VUOTTA

I suomalais-ugrialaisten kansojen kirjailija- ja kirjallisuuskonferenssi, Joškar-Ola, Marin tasavalta, v. 1989. M. A. Castrénin seura perustettiin seuraavana vuonna, ja sen I puheenjohtajaksi valittiin kirjailija Leena Laulajainen (kuvassa alhaalla oikealla).

M. A. Castrénin seura perustettiin Helsingissä 22.1.1990. Perustamiseen vaikutti ratkaisevasti 1980-luvun lopulla alkanut Venäjän ja Itä-Euroopan murros, joka edellytti uudella tavalla konkreettisia yhteyksiä Suomen ja Venäjällä asuvien uralilaisten kielten puhujien välillä. Tähän tehtävää toteuttamaan ryhtyi M. A. Castrénin seura, joka jatkaa työtään uudelle vuosikymmenelle.

Syntymäpäiviä vietetään sukukansapäivien aikaan syksyllä.

Tulevana vuonna on muitakin merkittäviä tapahtumia tulossa. VIII suomalais-ugrialaisten kansojen maailmankongressi *Kulttuuriympäristö – kieli ja mieli* järjestetään Tartossa Virossa 17.–19.6.2020. Seura osallistuu maailmankongressin järjestelytoimikunnan työskentelyyn ja kongressin toteuttamiseen. Maailmankongressi kokoaa suomalais-ugrilaiset ja samojedikansat yhteiseen foorumiin käsittelemään kielen ja kulttuurin säilyttämiseen ja elvyttämiseen sekä alkuperäis- ja vähemmistökansojen oikeuksiin liittyviä kysymyksiä.

Ajankohtaisista suomalais-ugrilaisista tapahtumista ja uutisista saa parhaiten tietoa seuran toimistosta, FB-sivulta tai liittymällä sähköpostitiedotukseen – tervetuloa mukaan!

SUKUKANSAPÄIVÄN SEMINAARI ”PIENI KIELI, SUURI MAAILMA”

Avaussanat. Kulttuuriasianneuvos Maija Lummepero, opetus- ja kulttuuriministeriö

Minulla on ilo tervehtiä teitä kaikkia ja lausua ”Pieni kieli, suuri maailma” –seminaarin avaussanat. Tämä seminaari on yksi runsaasta neljästäkymmenestä tapahtumasta, joilla vietämme tämä vuonna Sukukansapäivää lähes kahdellakymmenellä eri paikkakunnalla Suomessa. Tällä seminaarilla juhlistetaan myös YK:n alkuperäiskansojen vuotta 2019.

Vaikka YK:n piirissä työtä on tehty työtä tällä saralla jo liki 40 vuoden ajan, on alkuperäiskansojen tilanne yhä haastava. He tekevät edelleen työtä kulttuuriensa, perinteisten elinkeinojensa ja kielensä puolesta. Ilmastonmuutos on yksi keskeinen tekijä, joka vaikuttaa alkuperäiskansojen elämään kaikkialla maailmassa: lumi ja jää sulavat, merenpinta nousee.

Ilmastonmuutos on ollut tärkeä teema myös Suomen Sukukansapäivien ohjelmassa. Jo vuonna 2007 pohdittiin Suomen Luonnonsuojeluliiton kanssa järjestetyssä Sukukansapäivän seminaarissa ilmastonmuutosta teemalla ”Ikirouta sulaa - miten käy alkuperäiskansojen”. Vuonna 2013 Sukukansapäivän paneelikeskustelun aiheena oli ”Katoavatko laulut tundralta - kielten ja lajien uhanalaisuudesta.”

Suomessa YK:n alkuperäiskansojen teemavuonna on tuotu esiin erityisesti saamen kieliä. Saamelaiset ovat Suomen ja EU:n ainoa alkuperäiskansa. Viime viikolla päättyi Saamelaiskäräjien järjestämä Saamen kielten viikon. Kansallisesti tehtävän työn lisäksi myös kansainvälinen yhteistyö on tärkeää laajemman vaikuttavuuden näkökulmasta.

Saamen kielten viikko oli järjestetty yhteistyössä Norjan ja Ruotsin Saamelaiskäräjien kanssa. Opetus- ja kulttuuriministeriö järjesti viime kesäkuussa kansainvälisen Arktisen taiteen huippukokouksen Rovaniemellä. Tapahtumassa käsiteltiin monipuolisesti taiteen ja kulttuurin roolia kestävässä kehityksessä sekä osana laajempaa yhteiskunnallista kehitystä ja poikkihallinnollista ongelmien ratkaisua.

Viime viikon tiistaina oikeusministeriön yhteydessä toimiva Kieliasian neuvottelukunta järjesti tilaisuuden alkuperäiskansojen kielten vuoden kunniaksi. Tilaisuudessa kartoitettiin saamelaisopetusta Pohjoismaissa, alkuperäiskansojen kielten ja kulttuurien tilannetta muuttuvassa maailmassa. Iltapäivästä järjestettiin lisäksi kieliasian neuvottelupäivä, jossa oikeusministeri vastasi eri kieliryhmien kysymyksiin ja ministeriöiden virkamiehet olivat keskustelemassa hallitusohjelman hankkeista, joilla on vaikutuksia kielellisten oikeuksien toteutumiseen.

Neuvottelukunnan julkilausumassa todettiin, että pääministeri Rinteen hallitusohjelma on erinomainen kielellisten oikeuksien näkökulmasta. Neuvottelukunta piti tärkeänä kansalliskielistrategian uudistamista ja totesi, että strategiassa on muun muassa ryhdyttävä toimiin suomen kielen turvaamiseksi tieteen kielenä.

Tärkeänä pidettiin myös hallitusohjelman kirjausta ensimmäisen kielipoliittisen ohjelman laatimisesta. Siinä huomioidaan muut Suomessa puhutut kielet, erityisesti saamen kielet, romanikieli, karjalankieli ja viittomakielet. Todettiin, että kielipoliittiseen ohjelmaan tulisi sisältyä yhtäältä konkreettisia toimenpiteitä ja toisaalta jäseneltyä kielipoliittista tulevaisuuskeskustelua.

Näillä sanoilla haluan kannustaa meitä kaikkia tekemään yhdessä vaikuttavaa työtä pienten kielten puolesta. Samalla toivotan kaikille antoisaa seminaaria ja hyvää Sukukansapäivää!

Seminaari pidettiin 31.10.2019 Kansallismuseon auditoriossa Helsingissä.

ITÄSAAMELAISTEN MAILTA

Olen opiskellut maisteriksi asti Turun yliopistossa ja hakenen sieltä jatko-opiskelupaikkaa seuraavassa haussa. Tulin kuitenkin Inarin Saamelaisalueen koulutuskeskukseen (SAKK, *Säämi máttááttáskuávdáš*, SMK) vuodeksi opiskelemaan inarinsaamea. Kyseessä on klassinen polku ammattikouluun korkeamman korkeakoulututkinnon ja väitöstutkimuksen välissä. Vakavasti ottaen minulla on mielestäni ihan perusteltu syy olla täällä: tämä on ainoa paikka, jossa voi opiskella tehokkaasti inarinsaamen kieltä vuoden aikana, ja kyllähän jokaisen suomalaisen tulisi osata saamea jollakin tasolla.

Koulutuksemme käsittelee kielen lisäksi kulttuuriakin, sillä suomalaisen saamen opiskelijan on hyvä tietää, että useimpien mielestä vaikkapa Rovaniemeltä ostettu feikkineljäntuulenlakki ei yleensä ole kunnianosoitus saamelaiskulttuuria kohtaan. Kulttuuriosuudessa on käsitelty pukujen lisäksi aineetonta perinnettä, suvun merkitystä ja vanhojen aikojen asumisjärjestelyjä ja elinkeinoja. Pääpaino on joka tapauksessa kielen oppimisessa. Kulttuuri on miltei erottamaton osa kieltä, ja esimerkiksi kyseisen kalastajakansan kalastussanastoa on hyvä oppia juuri kalastamisen yhteydessä, kun äidinkielen inarinsaamen puhuja on johtamassa toimintaa. Kielikurssien joukossa meillä on ollut kaksi peruskurssia, kirjallinen kurssi, suullinen kurssi ja taivuttamisen kurssi, jotka limittyvät toisiinsa niin, että ainoastaan kulttuuriosuus on selvästi erottunut muista. Teoreettisemmat opinnot alkavat kevätlukukaudella. SAKK järjestää tänä vuonna inarinsaamen kurssit yhteistyössä Oulun yliopiston *Giellagas*-instituutin kanssa, joten saamme täällä suoritukseksi inarinsaamen perus- ja aineopinnot.

Inarinsaamen kirjakielellä ei ole kovin pitkiä perinteitä. Inarinsaamenkielisiä painotuotteita on toisaalta hyvin vähän, mutta aikakauslehtien määrässä mitattuna kyseinen kieli on yllättävän vahvoilla. Inarinsaameksi ilmestyy säännöllisesti peräti kaksi *Anarâškielâ servin* julkaisemaa lehteä, toinen paperisena (*Anarâš-lostâ*) ja toinen verkossa (*Loostâš*). Se on sata prosenttia enemmän kuin muilla saamelaiskielillä julkaistaan Suomessa yhteensä, vaikka Suomessa puhuttavista saamelaiskielistä pohjoissaamalla on ylivoimaisesti eniten puhujia. Pohjoissaamenkielisiä julkaisuja ilmestyy ainakin

Norjan puolella, missä kielellä on vahvempi asema ja enemmän puhujia.

Inarinsaamen kielen tilanne on siitä poikkeuksellinen, että sammuvan kielen elvytystyö on kansainvälisesti tarkasteltuna menestystarina. Noin neljänsadanviidenkymmenen puhujan kielen tulevaisuus ei tietenkään ole turvattu globalisaation paineen alla. Olen itse tutkinut aiemmin eniten Venäjällä puhuttavia vähemmistökieliä, minkä takia on ollut hieman ristiriitaista huomata, että tšekäläisessä kielikontaktitilanteessa venäjän aseman korvaa suomi. Koodiakin vaihdetaan useimmiten inarinsaamesta suomeen, kun udmurtit vaihtavat udmurtista venäjään ja suomalaiset ja venäläiset äidinkielistänsä useimmiten englantiin.

Vaikka kielenelvytystyö on onnistunut inarinsaamen kontekstissa erityisen hyvin, käytännössä menetetyn kielenpuhujasukupolven seurauksena inarinsaamen kielen kohtalo on yhä enemmän sitä vieraana kielenä oppineitten varassa. Meillä on syyslukukauden aikana ollut neljä opettajaa, joista kolme on oppinut kieltä vasta aikuisena. He osaavat kieltä tietenkin erinomaisella tasolla mutta yhtä kaikki vieraana kielenä. On todennäköistä, että kun vähemmistökielen korkeimmankin tason opetuksesta vastaavat vieraskieliset, se vaikuttaa kielen ominaispiirteisiin. Mutta onko muita vaihtoehtoja? Itse olen sillä kannalla, että on parempi antaa kielen muuttua kuin sammua käytön puutteeseen.

Toinen havainnollistava esimerkki siitä, miten kieli on yhä enemmän uusien suomenkielisten oppijoitten käsissä, on juuri ilmestynyt *Loostâš*-verkkolehti. Siinä julkaistiin teksti, jonka kirjoitin opiskeltuani kieltä vähän yli kaksi kuukautta, samoin myös samassa kohtaa opintoja olevan luokkatoverini kirjoitus. Tekstin toki tarkasti äidinkielen puhuja, mutta kuinka moni muunkielinen aikakauslehti ottaisi jutuiksensa vain pari kuukautta kieltä opiskelleitten kirjoittajien tekstejä? Olen silloin tällöin opettanut suomea ulkomaalaisille, ja olisi vaikea kuvitella, että vaikkapa Turun sanomat julkaisisi pari kuukautta suomea opiskelleitten kirjoituksia. Inarinsaamen kielen todellisuus on kovin erilainen, eikä se ole välttämättä huono asia lehtitoiminnan osalta.

Anarâškielâ servi tekee muun ohessa erittäin tärkeätä työtä julkaistessansa peräti kahta lehteä näin pienelle kieliyhteisölle. Sitä on pidettävä merkkinä siitä, että kielenkäyttäjät ja -elvyttäjät ottavat asiansa vakavasti ja käyttävät kieltä, joka kerran jo tuomittiin katoavaksi. Samalla matala kynnyks kirjottaa lehtiin toimii opiskelijoillekin kielenelvytysväylänä, kun he pääsevät jo varhaisessa vaiheessa käyttämään kieltä koko kieliyhteisön tärkeimmissä julkaisukanavissa. *Loostâksia* voi lukea tässä osoitteessa: <https://anaraskielaservi.fi/losta/>.

JK: Otsikko on tuollainen, koska monet saamelaiset viittaavat kolttiin itäsaamelaisina, vaikka kielitieteessä itäsaamelaisiksi kieliksi kutsutaan kaikkia pohjoissaamen itäpuolella puhuttavia saamen kieliä eli koltansaamen lisäksi inarin-, akkalan-, kiltinän- ja turjansaamea. Viittaaan otsikossa Samuli Paulaharjun *Kolttain mailta* -teokseen. Inarinsaamessa on kuitenkin niin vahva pohjoissaamelainen (ja suomalainen) vaikutus, että sanastossa itäsaamelaisuutta ei välttämättä huomaa niin selvästi. Siksi sitä on hauska korostaa. Ettei jää epäselväksi.

TOMI KOIVUNEN

Saamelaisalueen koulutuskeskus
Sámi oahpahušguovddáš
Säämi máttááttâskuávdáš
Sää'm škooultemkõõskõs

Saamelaisalueen koulutuskeskus on Suomen valtion ylläpitämä toisen asteen oppilaitos, jolla on keskeinen asema saamelaisalueen kehittämisessä ja arktisessa osaamisessa.

Oppilaitoksen kotipaikka on Inarissa, mutta sillä on myös toimipaikat Ivalossa, Kaamasen Toivoniemessä ja Enontekiön Hetassa.

Oppilaitos järjestää monialaista ammatillista koulutusta sekä nuorille että aikuisille. Keskuksessa voi opiskella perustutkintoja, saamen kieliä ja kulttuuria, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja ja osallistua lyhytkoulutukseen. Lähes kaikkiin koulutuksiin voi hakea ympäri vuoden.

Viralliset opetuskielet ovat saame ja suomi.

www.sogsakk.fi

<https://www.facebook.com/sogsakk/>

XV SUOMALAIS-UGRILAINEN KIRJALLISUUSKONGRESSI KIRJALLISUUS DIASPORASSA ROMANIAN UNKARILAISEN VÄHEMMISTÖN ALUEELLA 21.-24.8.2019

Ensimmäinen kansainvälinen suomalais-ugrilainen kirjailija- ja kirjallisuuskongressi pidettiin 30 vuotta sitten Venäjällä Marin tasavallan pääkaupungissa Joškar-Olassa. Sittemmin kokoontumisia on ollut noin kahden vuoden välein vuorotellen Virossa, Unkarissa, Venäjällä ja Suomessa.

Tämänvuotisen kongressin järjestivät Suomalais-ugrilaisten kansojen kirjallisuuksien liitto AFUL ja Babes-Bolyain yliopisto. Unkarin hallitus tuki kongressin toteuttamista, ilman sitä ei olisi voitu järjestää kongressia.

AFULin puheenjohtaja, professori János Puszta, kuinka kongressin teema *Kirjallisuus diasporassa* toteutui?

- Kuten jokaisessa kongressissa oli nytkin pääteemasta eroavia teemoja, mutta suuri osa osanottajia piti oman esitelmänsä pääteeman hengessä. Kysymys on varsin oleellinen, koska Venäjän suomalais-ugrilaisten kansojen merkittävä osa elää etnisen kotimaansa ulkopuolella, ja ennen kaikkea niitä uhkaa vaara assimiloitua. Kongressin pääteemaa valittaessa halusimme kiinnittää huomion juuri tähän seikkaan.
- Muuten, myös unkarilaisista noin kolmasosa elää Nyky-Unkarin rajojen ulkopuolella. Meillä tehdään myös terminologiassa ero: ne unkarilaiset, jotka asuvat Nyky-Unkaria ympäröivissä maissa (niin esim. Romaniassa), kutsutaan rajojen ulkopuolella eläviksi unkarilaisiksi (határon túli magyarok), ja kaikki muut unkarilaiset (esim. Skandinaviassa, Länsi-Euroopassa tai Amerikoissa) ovat diaspora-unkarilaisia. Näiden kahden unkarilaisryhmän kirjallisuudesta julkaisimme artikkelikokoelman, venäjän kielellä, koska juuri Venäjän suomalais-ugrilaisilla kansoilla ei ole informaatiota unkarin kirjallisuudesta.

Mikä oli parasta kongressissa?

- Ennen kaikkea se, että kokoonnuttiin jo 15. kerran. Myös se, että osanottajia tuli suhteellisen paljon, vaikkakaan ei kaikkien suomalais-ugrilaisten ja samojedien parista.
- Suunniteltu yhteensattuma oli, että kongressi pidettiin juuri Kolozsvárin unkarilaisten päivien aikaan, niin vieraat saivat nähdä, että vähemmistökansa (kuten unkarilaiset Romaniassa) voi edustaa omaa kulttuuriaan – toki, Unkarin valtion valtavalla (rahallisella) tuella.
- Parasta olisi, jos puheena olleet suunnitelmat, esim. säännölliset kääntäjäseminaarit, toteutuisivat Venäjän suomalais-ugrilaisilla alueilla.

Onko seuraavan kongressin teema ja pitopaikka jo päätetty?

- Periaatteessa sovittiin siitä, että seuraava kongressi pidettäisiin Petserissä, Venäjän setukaisten alueella. Pyysimme vastausta lokakuun loppuun mennessä, mutta sitä ei ole vielä saatu. Varapaikkana on Kudymkar tai Syktyvkar. Mikäli joulukuun loppuun mennessä ei tule myönteistä vastausta, pitää kääntyä komien ja/tai perminkomien puoleen ja harkita kongressin järjestämistä.

- Ehdotettiin eri teemoja:

Kirjallisuus ja kieli: kielen runous – runouden kieli

Luonnon/ympäristön säilyttäminen (suojelu) ja kieli. Kieli ja metsä

Kirjakieli ja muut kielen muodot

Kieli ja koulu

Ei ole vielä päätetty, mikä voisi olla lopullinen teema. Varmasti riippuu myös järjestäjistä.

Millaisia toiveita / ehdotuksia sinulla on seuraavalle kongressille?

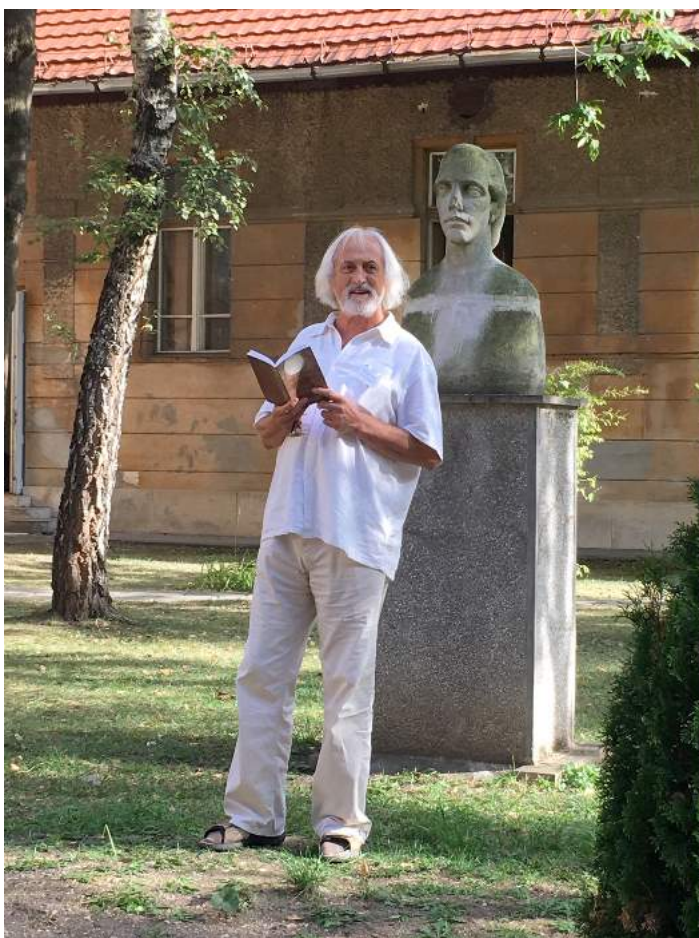
Toiveita:

- että löytyy nuoremasta sukupolvesta – Suomessa, Virossa tai Unkarissa – esimieskandidaatteja, jotka voisivat jatkaa meidän työtämme. Vaatimuksia, jotka on vaikeaa täyttää: ennen kaikkea kielitaito (venäjä – hyvin tärkeä; yhä tärkeämpi on meidänkin alalla englannin kielen taito, ja on hyödyllistä, jos osaa suomea, viroa, unkaria), sekä kirjallinen toiminta
- että kirjailijat ja muu älymystö saisivat omalla esimerkillään omaa kansaansa vakuuttamaan siitä, että ihmiset – poliittisista olosuhteista huolimatta – käyttäisivät äidinkieltään

Ehdotuksia:

- että jatkuisi se ohjelma, jonka esitimme vielä Badacsonyin kongressissa (2015): ennen kaikkea Venäjän suomalais-ugrilaiset kansat (tai niitten kirjailijaliitto, kirjallisuuden tutkijat) järjestäisivät omaa ja sukukansojen kirjallisuutta esitteleviä tilaisuuksia; niillä on tärkeä rooli kansan tietoisuuden vahvistamisessa
- pitäisi vaikuttaa siihen, että Venäjän suomalais-ugrilaisilla alueilla toimivien yliopistojen fennougristiikan opetusohjelmaan otettaisiin vastavuoroisesti eri suomalais-ugrilaisten kielten opetusta
- kongressin kunniaksi pitäisi julkaista eri suomalais-ugrilaisten kirjallisuuksien novellikokoelmat käännettynä kaikille suomalais-ugrilaistilille, niin kuin me teimme Badacsonyin kongressin kunniaksi runoantologioilla

Kiitos haastattelusta!

János Pusztay esiintyi yliopiston viehättävällä sisäpihalla Open mic -tapahtumassa, joka keräsi runsaan esiintyjä- ja yleisöjoukon ennen siirtymistä kaupungin vastaanotolle. Kuv. M. A. Castréinin seura.

ALKUVUODEN APURAHOJA

Suomalais-ugrilaisen kulttuurirahaston säätiö

Säätiön tarkoituksena on suomalais-ugrialaisten kulttuuriyhteyksien edistäminen. Säätiö toteuttaa tarkoitustaan myöntämällä apurahoja ja tunnustuspalkintoja, järjestämällä sukukansojen välisiä kokouksia ja tukemalla muita kulttuurihankkeita suomalais-ugrialaisten kansojen piirissä.

Säätiön on mahdollista jakaa pieniä apurahoja tutkimusten tekoon, julkaisutoimintaan ja kongressi- ja opintomatkoihin. Apurahaa haetaan lähettämällä vapaamuotoinen hakemus säätiön sihteerille vuoden loppuun mennessä. Hakemukseen tulee liittää selvitys hankkeen budjetista ja tieto siitä, mikä on haetun rahasumman tarkka käyttötarkoitus. Säätiön hallitus päättää apurahoista vuosittain helmikuun kokouksessaan. Myönnettyistä apurahoista ilmoitetaan säätiön kotisivuilla.

Vuoden 2020 apurahahaku on nyt auki. Hakemukset toimitetaan 31.12.2019 mennessä säätiön sihteerille.

www.sukrs.fi

EKLA-säätiö

Graafikko Eka Lainiolle (1913–2006) nimetty säätiö on perustettu vuonna 1992. Säätiön tarkoituksena on tukea Suomea ja Suomen sukulaiskansoja koskevien taiteellisten tai tieteellisten teosten esittämistä, suunnittelua tai julkaisuja myöntämällä apurahoja näihin toimintoihin. Tarkoituksena on myös ylläpitää säätiön omistamaa kuvituspiirustusten ja maalausten näyttelyä.

Säätiön hallitus kokoontuu vuosikokoukseen kunkin vuoden maaliskuussa, jolloin valitaan apurahojen saajat. Apurahoja voi hakea vapaamuotoisella hakemuksella, joka tulee toimittaa tammi–helmikuussa säätiön sähköpostiosoitteeseen [info\[a\]ekla.fi](mailto:info[a]ekla.fi)

www.ekla.fi

Hyvät jäsenet, ystävät ja yhteistyökumppanit!

Lämpimät kiitokset kuluneesta vuodesta - kohtaamisista, ajatuksista ja yhdessä tekemisestä!

Hyvää Uutta Vuotta 2020!

M. A. Castrénin seura

Seuran sähköisiltä tiedotuskanavilta saat tietoa ajankohtaisista tapahtumista ja uutisista suomalais-ugrilaisessa maailmassa:

* **Klikkaa itsesi sivuille, tykkää ja tule ystäväksemme:** Facebook: M. A. Castrénin seura MAC

* **Liity seuran sähköpostitiedotuslistalle** – lähetä sähköpostiosoitteesi

marja.lappalainen[a]castren.inet.fi.

Voit halutessasi saada jäsentiedotteesi sähköisesti lähettämällä viestin osoitteeseen

marja.lappalainen[a]castren.inet.fi.

M. A. Castrénin seura

Toiminnanjohtaja Marja Lappalainen
puh. +358 (0)50 54 36 888
marja.lappalainen[a]castren.inet.fi

Osoite:
Mariankatu 7 A 5
00170 Helsinki

Päivystys keskiviikkoisin klo 9.00–13.00

<http://www.macastren.fi>
FB: M. A. Castrénin seura MAC

<http://www.ugri.net>

M. A. Castrénin seura on perustettu Helsingissä vuonna 1990. Se pyrkii ylläpitämään ja kehittämään yhteyksiä Venäjällä asuviin uralilaisia kieliä puhuviin kansoihin. Seuran jäseneksi voi liittyä ilmoittamalla yhteystietonsa toimistoon puhelimitse, sähköpostitse tai postitse. Jäsenmaksut ovat vuosijäseniltä 20 €, opiskelijajäseniltä 10 €, ainais- ja yhteisöjäseniltä 200 € ja ainaisyhteisöjäseniltä 1000 €.

Hallituksen jäseniä ovat MuT Maari Kallberg (pj.), amanuenssi Anna-Mari Immonen (Museovirasto), äidinkielenopettaja Minna Inovaara (Hämeenlinna), kirjailija Riina Katajavuori, opiskelija Tomi Koivunen (Turun yliopisto), arkeologian professori Mika Lavento (Helsingin yliopisto), toimittaja Kirsikka Moring, FT Merja Salo (vpj., Helsingin yliopisto) ja tietoasiantuntija Emilia Tuohimetsä (Suomalaisen Kirjallisuuden Seura).